

16/2/23



Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

MLZS

Deadline: z.s.m.

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

Het bericht en het rapport van het College voor de Rechten van de Mens 'Gecoördineerde aanpak nodig om rechtsbescherming van mensen met een beperking te garanderen'

Datum Document
31 januari 2023

Kenmerk
3485229-1041577-DMO

Bijlage(n)
-

1. Aanleiding

- Op de Internationale Dag voor Mensen met een Beperking (3 december 2022) heeft het College hun jaarlijkse monitorrapportage gepresenteerd. De rapportage geeft inzicht in de stand van zaken rond de naleving van het VN-verdrag handicap. Het thema 'Toegang tot de rechter' staat centraal.
- Het Kamerlid Werner stelt Kamervragen over de uitkomsten van de rapportage.

2. Geadviseerd besluit

- Wij vernemen graag of u akkoord bent met het voorstel voor de beantwoording, zodat de antwoorden naar de Tweede Kamer kunnen worden verzonden. De beantwoordingstermijn is reeds verstreken.

3. Kernpunten

Het Kamerlid Werner stelt vragen naar aanleiding van de publicatie van de monitorrapportage 'Rechtsbescherming van mensen met een beperking'.

- De vragen zijn aan u gericht, in verband met uw rol als coördinerend bewindspersoon op de implementatie van het VN-verdrag handicap.
- Het thema van de monitor is rechtsbescherming van mensen met een beperking. In de monitor vat het College het recht op toegang tot de rechter ruim op, aansluitend aan het VN-verdrag handicap. Niet alleen procedures bij de rechter, maar ook voorprocedures: de onderzoeksfase door politie en justitie in strafprocedures, bezwaarprocedures en klachtprocedures zijn gemonitord. Het College heeft zich gericht op



onderwerpen waarop een grote groep mensen problemen meldt en die door mensen met een beperking en hun organisaties als belangrijk zijn aangewezen: arrestatie en verhoor, bezwaar bij gemeenten en UWV, klachten over verplichte en onvrijwillige zorg en een inclusieve start van procedures bij de rechter.

Kenmerk
3485229-1041577-DMO

- Het College stelt dat mensen met een beperking volledige toegang moeten hebben tot rechtsbescherming, maar dat daar op dit moment onvoldoende sprake van is. Volgens het College moet de overheid onder meer een nationaal actieplan met concrete maatregelen ontwikkelen om de rechtsbescherming van mensen met een beperking te garanderen.
- Het Kamerlid Werner vraagt wat u vindt van het advies om een nationaal actieplan te ontwikkelen en of u dit advies gaat overnemen. U geeft aan dat u het erg belangrijk vindt dat iedereen, met én zonder beperking, toegang heeft tot het recht. Op dit moment wordt er op verschillende manieren gewerkt om de toegankelijkheid van de rechtsbescherming te vergroten. De vraag is of een nationaal actieprogramma van directe meerwaarde is. Er is echter altijd ruimte voor verbetering en daarom bespreekt u de aanbevelingen van het College met uw collega's in het kabinet, waaronder de minister van Rechtsbescherming. U stuurt voor het zomerreces van 2023 de Kamer een brief waarin u de Kamer hierover informeert.
- Een andere belangrijke aanbeveling van het College is het ondertekenen van het Facultatief Protocol bij het VN-verdrag handicap. Werner vraagt of u het standpunt van het College deelt dat ondertekening van het Facultatief Protocol kan bijdragen aan een betere rechtsbescherming voor mensen met een beperking en hoe zich dit verhoudt tot de beantwoording van de List of Issues, waarin het kabinet stelt dat inzicht in de financiële en juridische implicaties van belang is in de besluitvorming. U geeft aan dat u begrijpt dat het hebben van de potentiële mogelijkheid om de klacht ook aan een internationaal comité voor te leggen van betekenis is voor mensen met een beperking, maar dat u het belangrijk vindt om zorgvuldig te handelen als het gaat om de eventuele gevolgen van ratificatie van het Facultatief Protocol. U hecht waarde aan overleg over ratificatie binnen het kabinet en informeert de Kamer in het eerste kwartaal van 2023 over het kabinetsbesluit.
- In reactie op de vraag hoe u ervoor gaat zorgen dat er algemene toegankelijke informatie komt over ingewikkelde wet- en regelgeving wijst u erop dat het Informatiepunt Digitale Overheid specifiek is gericht op het eenvoudig communiceren en uitleggen van lastige materie, maar dat het beschikbaar maken van toegankelijke informatie een belangrijk aandachtspunt is. U neemt dit punt mee in uw gesprekken met uw collega's in het kabinet en andere betrokkenen.
- Als antwoord op de vraag of u gemeenten die geen onafhankelijke cliëntondersteuning voor mensen met een beperking hebben hierop gaat aanspreken geeft u aan dat in alle gemeenten de functie cliëntondersteuning beschikbaar is, maar dat het College terecht benoemt dat de bekendheid van de functie beter kan. U heeft daarom met de VNG en Movisie afgesproken dat ze in het eerste kwartaal van dit jaar een voorstel doen om de onafhankelijke cliëntondersteuning beter bekend te maken.
- In reactie op de vraag hoe u bewustwording rondom de rechten van en de omgang met mensen met een beperking gaat vergroten bij ambtenaren en werknemers die werkzaam zijn in de rechtsbijstand wijst u erop dat er



binnen het veld van rechtsbijstand ontwikkelingen zijn gericht op een mensgerichte uitvoering met oog voor kwetsbare groepen, waaronder mensen met een beperking. Daarnaast geeft u aan dat hier het primaat ligt bij de Minister van Rechtsbescherming. U bespreekt de aanbevelingen daarom met de Minister van Rechtsbescherming.

Kenmerk
3485229-1041577-DMO

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- Tijdens het plenair debat van 22 december jl. zijn Kamervragen gesteld over de uitkomsten van de monitorrapportage. U heeft toegezegd dat u de aanbevelingen uit de monitorrapportage met uw collega's in het kabinet bespreekt, waaronder de minister van Rechtsbescherming. U informeert de Kamer voor het zomerreces van 2023 over hoe opvolging wordt gegeven aan de inzichten uit de monitor.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
N.v.t.

c. Financiële en personele gevolgen
N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- De antwoorden zijn ambtelijk afgestemd met JenV.

f. Gevolgs administratieve lasten
N.v.t.

g. Toezeggingen

- Tijdens het plenair debat van 22 december jl. heeft u toegezegd dat u de aanbevelingen uit de monitorrapportage met uw collega's in het kabinet bespreekt, waaronder de minister van Rechtsbescherming. U informeert de Kamer voor het zomerreces van 2023 over hoe opvolging wordt gegeven aan de inzichten uit de monitor. In de beantwoording wordt deze toezegging herhaald.

h. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.